

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 142

Tavase Oy:n toiminnan lopettaminen

TRE:7870/11.03.00/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397, ja controller Johanna Saarinen, puh. 040 187 4582, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Korkeimman hallinto-oikeuden 28.3.2024 antama päätös merkitään tiedoksi.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunki esittää Tavase Oy:n muille osakkaille, että tekopohjavesihankkeen valmistelu lopetetaan ja Tavase Oy puretaan osakeyhtiölain mukaisin menettelyin.

Tampereen Vesi Oy:lle annetaan tehtäväksi puhtaan veden saannin turvaaminen ja mahdollisten yhteistyöneuvotteluiden käyminen muiden kuntien kanssa.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Tavase Oy on usean kunnan omistama yhtiö, jonka tehtävänä on ollut Kangasalan ja Pälkäneen alueille sijoittuvan tekopohjavesilaitoksen suunnittelu. Yhtiön omistavat Tampere 79,4 prosenttia sekä Akaa, Kangasala, Lempäälä ja Vesilahti yhteensä 20,6 prosenttia. Yhtiö oli saanut vesilain mukaiset luvat tekopohjavesihankkeelle, mutta päätöksestä haettiin valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja päätös annettiin tiedoksi 28.3.2024. Korkein hallinto-oikeus on antamallaan päätöksellä hylännyt Tavase Oy:n hakeman vesilain

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

mukaisen luvan kokonaisuudessaan. Liitteenä on korkeimman hallinto-oikeuden 28.3.2024 antama ratkaisu Tavase Oy:n tekopohjavesilaitosta koskevassa asiassa.

Tampereella on viimeisten parin vuoden aikana selvitetty vedenhankinnan pitkän aikavälin vaihtoehtoja, lähinnä vertailtu tekopohjavesihanketta ja Ruskon pintavesilaitoksen uudistamista. Tuorein päätös asiassa on kaupunginhallituksen konsernijaostosta 19.9.2023 § 77. Päätöksessä ja sen liitteissä on kuvattu tehtyjä selvityksiä ja tuloksia laajasti. Konsernijaosto esittää päätöksessään 1) että tekopohjavesihankkeen toteuttamisnäkyvät ovat kokonaisarvioinnin valossa niin heikot, että hankkeen valmistelu on syytä lopettaa, 2) esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi, että kaupunki käynnistää yhdessä muiden Tavase Oy:n osakkaiden kanssa neuvottelut, joiden tarkoituksena on yhtiön purkaminen tai toimialan muuttaminen ja 3) jotta varmistetaan puhtaan veden riittävä saatavuus tulevaisuudessakin, jatketaan vaihtoehtojen tutkimista lähtökohtaisesti Ruskon vedenottolaitoksen saneerauksen ja uuden laitoksen rakentamisen välillä. Hankkeen valmisteluvastuu siirretään Tampereen Vesi Oy:lle. Selvitetään yhdessä Tampereen Vesi Oy:n ja naapurikuntien kanssa pintavesilaitoksen toteutusmahdollisuutta yhtiömuodossa.

Konsernijaoston päätöksen jälkeen on käyty neuvotteluita ja kuultu muiden osakaskuntien näkemyksiä tilanteesta. Myös heidän näkemyksensä ovat kriittisiä tekopohjavesihankkeen toteutukselle. Tavase Oy:n osakkaat ovat kokoontuneet 13.10.2023 neuvottelemaan tilanteesta. Kangasalan kanta mukailee konsernijaoston päätöstä ja Kangasala haluaa olla jatkossakin mukana keskusteluissa vesihuollon kehittämisestä muun kuin tekopohjaveden osalta. Lempäälä ja Vesilahti tekevät vedenhankinnassaan yhteistyötä, eikä Lempäälä halua sulkea mitään vaihtoehtoja pois ja yhteistyölle kaupunkiseudulla toivotaan jatkoa. Akaa noudattelee samaa linjaa kuin Lempäälä ja ne ovat molemmat sitoutuneet Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy:öön. Akaan varavesijärjestelmän kehittämisessä suunta on Tampereen kaupunkiseutu.

Tähän mennessä Tavase Oy:n vetämän hankkeen valmisteluun on yhteensä käytetty rahaa osakkaiden sijoittaman oman pääoman muodossa 3,67 milj. euroa ja velan muodossa 6,31 milj. euroa. Tampere on alaskirjannut kirjanpidossaan koko oman osuutensa 2,91 milj. euroa oman pääoman sijoituksista sekä 5,89 milj. euron osuuden lainasaatavasta. Uusimpia 0,42 milj euron suuruisia lainasaamisia ei ole kirjattu alas, koska hankkeen lupaprosessissa tapahtui edistymistä. Asia on keskusteltu myös tilintarkastajan kanssa. Tavase Oy:n toiminnan lopettamisen myötä muodostuu Tampereen kokonaistappioksi oman pääoman sijoituksista 2,91 milj euroa ja lainasaamisista 4,45 milj euroa, eli yhteensä 7,36 milj. euroa. Tämä summa sisältää myös Tampereen osuuden (79,4 %) uusimmista 0,42 milj. euron suuruisista lainasaamisista. Vastaavasti muiden osakkaiden yhteenlaskettu kokonaistappio tulee olemaan 2,62 milj. euroa. Summat saattavat kasvaa jonkin verran

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

myöhemmin, sillä tekopohjavesihankkeen tutkimusvaiheen laitteistojen purkaminen ja hallinto aiheuttavat vielä kustannuksia.

On selkeintä, että Tampereen kaupunki Tavase Oy:n suurimpana osakkaana käynnistää neuvottelut muiden osakkaiden kanssa osakassopimuksen ja osakeyhtiölain mukaisesta menettelystä yhtiön purkamiseksi. Yhtiön purku toteutetaan vapaaehtoisesti joko selvitysmenettelyn tai konkurssin kautta. Samassa yhteydessä sovitaan osakassopimuksen hengen mukaisesti niistä osuuksista Tampereen kaupungin Tavase Oy:lle myöntämistä lainoista, jotka Tampere laskuttaa muilta osakkailta. Vuonna 2017 osakkaiden kesken tehdyn sopimuksen mukaisesti noin 5,76 milj. euron osuus lainoista on jo tasattu ja maksettu, joten sovittavaa on tällä hetkellä vielä noin 0,55 milj. euroa.

Tavase Oy:lle on kertynyt kumulatiivisia tappioita toiminnan aikana noin 1,75 milj. euroa, mikä summa voisi periaatteessa olla hyödynnettävissä verotuksellisesti jossain muussa liiketoiminnassa. TVL 122 §:n mukaan tappiot voi olla mahdollista vähentää tulevaisuudessa, mikäli alle puolet yhtiön osakkeista vaihtaa omistajaa. Käytännössä siis Tampereen kaupunki saattaisi kyetä tappiot hyödyntämään, jos se hankkisi muiden osakkaiden omistamat osakkeet ja päättäisi muuttaa yhtiöjärjestyksen ja toiminnan johonkin muuhun tarkoitukseen. Omistajaohjauksen suosituksen mukaan on kuitenkin selkeintä purkaa yhtiö. Jotta yhtiötä voitaisiin järkevästi hyödyntää muussa liiketoiminnassa, tulisi myös yhtiön velat antaa anteeksi ja saattaa tase näin puhtaaksi uudelle toiminnalle. Tällaisiin lainajärjestelyihin liittyy kuitenkin huomattava riski siitä, että laina-akordi katsottaisiin yhtiössä veronalaiseksi tuloksi, mistä syystä se ei ole suositeltava etenemismalli.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen toiminta päättyi vuoteen 2023 ja toimintaa jatkoi Tampereen Vesi Oy vuoden 2024 alusta. Konsernijaoston linjauksen mukaisesti tulevaisuuden vedenhankinnan turvaaminen on tarkoituksenmukaista toteuttaa Tampereen Vesi Oy:n toimesta ja mahdollisesti yhteistyöstä kiinnostuneiden naapurikuntien kanssa. Mikäli Tampereen Vesi Oy:n ja muiden kuntien kanssa käytyjen neuvotteluiden perusteella halutaan myöhemmin toteuttaa yhteinen pintavesilaitos Ruskoon yhtiömuodossa, on se parempi tehdä uuden osakeyhtiön pohjalle.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Johanna Saarinen

Liitteet

1 Kh 8.4.2024 Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 28.3.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§142

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)